

Vastaus nuorisovaltuuston aloitteeseen Koulujen kierrätys kuntoon! / KK

VD/4488/00.02.03.00/2024

KK/NI/EN/PK/VT/MT

”Maanantaina 20.5.2024 Vantaan kaupungintalolla vieraili joukko Ruusuvuoren koulun tulevaisuusagentteja. Eri ikäisistä oppilaista koostuva joukko oli saapunut kaupungintalolle kertomaan päättäjille kampanjastaan: Koulujen kierrätys kuntoon!

Nuoret kertoivat, että kierrätysastioita ei ole ollenkaan koulun ruokalan ulkopuolella. Sekajätteiden ja paperinkeräysastioiden lisäksi kouluista pitäisi löytyä roskakorit ainakin muoville, kartongille ja biojätteelle. Kierrätyksen edistäminen kouluissa on tärkeää ympäristönsuojelun ja kestävän kehityksen kannalta. Kierrätyksen opettaminen jo varhaisessa vaiheessa luo pohjan elinikäiselle ympäristötietoisuudelle ja vastuulliselle kuluttamiselle.

Kierrätysmahdollisuuksien puute estää oppilaita toimimasta ympäristöystävällisesti ja vähentää heidän tietoisuuttaan jätteiden lajittelun merkityksestä.

Vantaan nuorisovaltuusto esittää seuraavia toimenpiteitä kierrätysmahdollisuuksien varmistamiseksi:

1. Kaikissa Vantaan kouluissa tulee olla selkeästi merkityt kierrätysastiat muoville, kartongille, biojätteelle, metallille, lasille ja paperille sekä sekajätteelle.
2. Koulut tulee varustaa selkeillä kierrätysohjeilla ja opasteilla, jotka auttavat oppilaita ja henkilökuntaa lajittelussa.
3. Seurataan ja arvioidaan kierrätyksen toteutumista kouluissa säännöllisesti, ja tehdään tarvittavat parannukset käytäntöihin.”

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kiitämme nuorisovaltuustoa ja Ruusuvuoren koulun tulevaisuusagentteja tärkeän ja näkyvän teeman esiin nostamisesta.

Vantaalla jätteiden lajittelua ja kierrätystä määrittää eniten sisä- ja jätetilojen riittävyys sekä puhtauspalvelusopimukset. Osan koulujen ja oppilaitosten jätteiden lajittelun puitteet ovat jääneet ajastaan jälkeen ja niitä tulee kehittää. Osan, varsinkin uudempien kohteiden osalta, tilanne on parempi. On myös havaittu, että nykyisten sopimusten ja jätetilojen puitteissa jätteiden lajittelua voidaan parantaa esim. tauko- ja eväidensyöntitiloissa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on juuri päättynyt projekti, jossa tutkittiin jätteen syntyä luokkatiloissa sekä käytävillä ja ylipäänsä jätehuollon kehittämistä. Projektin tulosten pohjalta tehdään kehittämissuunnitelma, jonka avulla halutaan kehittää puhtauspalvelusopimuksia ja muita jätehuollon käytäntöjä. Tarkoituksena on laajentaa ja sujuvoittaa jätteiden lajittelua. Näillä muutoksilla tulee olemaan hintavaikutuksia siivoustyön, jätehuollon ja jäteastiahankintojen osalta. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla katsotaan, että koko jätehuollon ketju pitää saada kuntoon.

Kaikissa Vantaan kouluissa tulee olla selkeästi merkityt kierrätysastiat muoville, kartongille, biojätteelle, metallille, lasille ja paperille sekä sekajätteelle. Tällä hetkellä kouluissa ja oppilaitoksissa on pääsääntöisesti kaikissa tiloissa sekajätteen keräys ja taukotiloissa pakkausmuovi-, kartonki-, bio-, metalli- ja lasijäte, jos kiinteistön jätetilaan on saatu mahtumaan keräysastiat jakeille. Lisäksi paperia kerätään siihen soveltuvissa tiloissa ja ruokalassa on biojäte.

Nykyisten puhtauspalvelusopimusten mukaan siistijän tehtäviin kuuluu sekajätteen tyhjentäminen kaikista tiloista. Taukotiloista tai vastaavista ja oppilaiden eväidensyöntitiloista tulee tyhjentää pakkausmuovi-, kartonki-, bio-, metalli- ja lasijäte. Tämä sopimus on rajannut lajiteltavien jakeiden sijainteja. Jossain yksiköissä henkilökunta ja oppijat ovat voineet organisoida laajempaa jätteiden lajittelua mm. osallisuustoiminnan kautta. Paperi on henkilökunnan järjestelyiden varassa.

Lajittelun laajentaminen vaatii puhtauspalvelusopimuksen muutoksia tai henkilökunnan ja oppijoiden vastuiden kasvattamista. Nämä huomioidaan kehittämissuunnitelmassa.

Koulut tulee varustaa selkeillä kierrätysohjeilla ja opasteilla, jotka auttavat oppilaita ja henkilökuntaa lajittelussa. Koulujen ja oppilaitosten sisälle laitettavat jäteastiat ja niiden opasteet ovat koulun omalla vastuulla. Jätteiden lajitteluohjeita on saataville HSY:n sivuilta ja mm. kaupungin ympäristövastuurakenteen, ekotukitoiminnan materiaaleissa.

Vantaan suomenkielisissä peruskouluissa on otettu käyttöön kestävän tulevaisuuden osaamistavoitteet elokuun alussa. Osaamistavoitteet koostuvat seuraavista osa-alueista: Korvaamaton luonto, Kestävyysohjelmat ja niiden monitahoisuus, Ekososiaalinen sivistys ja planetaariset rajat ja Kestävä tulevaisuus, vaikuttaminen ja tulevaisuus. Alueessa Ekososiaalinen sivistys ja planetaariset rajat, alatavoitteessa: Kiertotalous ja elinkaari opetellaan kouluissa mm. jätteiden lajittelua ja kierrätystä. Tässä yhteydessä on luontevaa kehittää oman koulun ohjeistusta ja jätteidenlajittelusysteemiä.

Seurataan ja arvioidaan kierrätyksen toteutumista kouluissa säännöllisesti, ja tehdään tarvittavat parannukset käytäntöihin. Kierrätyksen toteutumisen seuranta ei ole tehty. Voisimme seurata kiinteistötasolla jäteastioiden tyhjennyskertoja jätelajeittain HSY:n tilastoista ja muilta palveluntuottajilta. Saadut tulokset ovat kuitenkin laskennallisia eikä näin ollen kerro välttämättä paljoakaan todellisesta jätelajista tai -määrästä. Seuranta pitäisi ehdottomasti kehittää, mutta siihen ei ole tällä hetkellä resursseja.

Kaupunginhallitus 13.1.2025

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa nuorisovaltuustolle toimialan esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus.

Liitteet:

- Nuorisovaltuuston aloite: Koulujen kierrätys kuntoon!

Täytäntöönpano: lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: Ympäristökonsultti Noora Ilola, puh. +358 50 3035873, (etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)